

KS. FRANCISZEK GRENIUK

KRONIKA SEKCJI TEOLOGII MORALNEJ KUL ZA ROK 1987/88

- I. Studenci: Na rok akademicki 1988/89 przyjęto na Sekcję Teologii Moralnej (kurs wyższy Wydziału Teologicznego KUL) dwóch księży diecezjalnych.
- II. Prace dyplomowe napisały i odpowiednie stopnie uzyskały następujące osoby:

A. Praca doktorska

Ks. mgr Władysław Czamara, kapłan diecezji włocławskiej, na wniosek Komisji Rady Wydziału Teologicznego z dn. 26 XI 1987 r. uzyskał doktorat z teologii moralnej na podstawie rozprawy pt. *Idea przewodnia przemiany moralnej człowieka i jej uwarunkowania w nauczaniu Jana Pawła II* (Lublin 1987 ss. 354 mps). Publiczna obrona rozprawy odbyła się przed komisją w składzie: prof. H. Langkammer OFM – przewodniczący, ks. prof. S. Rosik – promotor, ks. prof. H. Juros z ATK i ks. doc. F. Greniuk z KUL – recenzenci, przy udziale innych członków tejże komisji.

W rozważaniach natury metodologicznej mówi się o problemie statusu teologii w stosunku do Magisterium Kościoła. W tym kontekście podnosi się problem trojkiej funkcji teologii, do której należy interpretacja orzeczeń doktrynalnych Kościoła, uzasadnianie tychże wypowiedzi oraz ich należyte przygotowanie. Rozważania podjęte w rozprawie ks. dr. W. Czamary mieszczą się zasadniczo w nurcie pierwszego rozumienia funkcji teologii. Autor omawianej rozprawy podjął się trudu zaprezentowania wypowiedzi papieża Jana Pawła II na temat jednego z bardziej interesujących zagadnień, jakim jest problem przemiany (metanoi) moralnej człowieka. Wybraną problematykę przedstawił w trzech rozdziałach, poprzedzonych wykazem skrótów, bibliografią i wstępem.

W rozdziale pierwszym omówił sytuację egzystencjalną współczesnej ludzkości, ukazując jednocześnie normatywną wizję człowieka, jego słabość moralną i nawrócenie jako drogę ku wewnętrznej przemianie i osiągnięciu pełni człowieczeństwa. W rozdziale drugim ukazał współczynniki zbawienia i nawrócenia, których znajomość jest nieodzowna do zrozumienia samego procesu przemiany wewnętrznej. Został tu omówiony czynnik obiektywny zbawienia, którym jest dzieło zbawcze samego Chrystusa. Dzieło to jest zarazem obiektywnym czynnikiem przemiany religijnej, stanowiąc fundament nawrócenia, w sensie procesu psychologiczno-moralnego, widzianego od strony człowieka. W rozdziale tym autor omówił także subiektywny czynnik przemiany religijnej, który wyraża się w przyjęciu przez człowieka Bożego wezwania do metanoi. W tym kontekście została omówiona rola łaski Bożej jako koniecznej pomocy dla człowie-

ka zarówno w samym procesie nawrócenia, jak i w przebiegu dorastania do pełni chrześcijańskiej dojrzałości po nawróceniu. W rozdziale trzecim autor omówił problem opcji wiary w kontekście procesu formacji religijno-moralnej chrześcijanina idącego za Chrystusem (naśladującego Chrystusa). Wymieniona opcja wiary jako wybór fundamentalny i przejaw odnowy moralnej wyraża się w naśladowaniu Chrystusa, czyli w ciągłym podejmowaniu wysiłku zmierzającego do zrealizowania pełni życia łaski, czyli jedności z Chrystusem. Autor wybrał więc rozwiązanie opowiadające się za jedną z idei wiodących w dziejach teologii moralnej, a mianowicie ideą głoszoną m.in. przez F. Tillmanna, którą tenże uważał za fundamentalną ideę organizującą wykład teologicznej teorii moralności chrześcijańskiej, czyli teologii moralnej i samej moralności jako takiej. Przy końcu tegoż rozdziału autor zaprezentował główne rysy charakterystyczne dla formacji chrześcijańskiej, „której ramy wyznacza sakramentalna i aretologiczna opcja wiary” Przemiana człowieka (metanoia) została ukazana na podstawie ontologii i aksjologii osoby ludzkiej czy też ogólniej mówiąc – antropologii chrześcijańskiej. W jej naświetleniu autor oparł się na wypowiedziach Jana Pawła II, w których uzyskała ona odpowiednie pogłębienie filozoficzno-teologiczne. Wysiłek jego zasługuje na uznanie ze strony czytelników i budzi uczucie wdzięczności za przyswojenie polskiej myśli teologicznej tak bardzo interesującego i oryginalnego naświetlenia problemu przemiany człowieka w myśli naukowej papieża. Dzięki swoim walorom zasługuje na opublikowanie i udostępnienie szerszym rzeszom odbiorców na terenie naszego kraju.

B. Prace licencjackie

Pod kierunkiem ks. doc. F. Greniuka:

1. Malinowski K. OFMConv – Życie i poglądy moralne o. Bonawentury M. Podhorodeckiego, franciszkanina (1899-1941).
2. Wilewski S. ks. – Teologia moralna w diecezjalnym Seminarium Duchownym w Sandomierzu w latach 1820-1985.

C. Prace magisterskie

Pod kierunkiem ks. doc. F. Greniuka:

1. Balawender S. ks. – Realizacja przykazania miłości Boga i bliźniego według sługi Bożej siostry Leony Marii Nastal.
2. Bielec J. ks. – Ideał życia chrześcijańskiego w pismach o. Leona Pyżalskiego CSSR.
3. Buchman M. ks. – Jan Kanty Chodani – teolog moralista.
4. Derdziuk A. OFMCap – Wychowanie do życia zakonnego w nowicjacie kapucynów prowincji polskiej w latach międzypowstaniowych 1831-1864.
5. Grendys M. ks. – Problemy wartości moralnych w poezji Zbigniewa Herberta.
6. Grochala J. ks. – Problematyka moralna w pismach Kornela Ujejskiego.
7. Kopeć J. ks. – Miłość w poezji księdza Jana Twardowskiego.
8. Miazga M. ks. – Problematyka moralna w poetyckiej twórczości Teofila Lenartowicza.
9. Róż S. M. SVD – Etos regionu Mazowsza w świetle badań Oskara Kolberga.
10. Samociak Z. – Problem moralnego sprawowania władzy cywilnej w nauczaniu Jana Pawła II.
11. Sobótka B. – Problematyka moralna w pismach Janusza Korczaka.
12. Szwed A. ks. – Problematyka moralna w pismach Jerzego Lieberta.
13. Walczak S. ks. – Problematyka moralna w twórczości literackiej Gustawa Morcinka.

14. Witko K. ks. – Problematyka grzechu społecznego w perspektywie wspólnotowego aspektu moralności.
15. Zych T. – Problematyka moralna w poezji Kazimierzy Iłakowiczówny.

Pod kierunkiem ks. dr. J. Nagórnego:

1. Czaja J. ks. – Problematyka moralna we wspomnieniach Wielkopolan o życiu codziennym 1939-1945.
2. Domańska J. – Moralno-wychowawcze aspekty troski o życie w świetle adhortacji apostołskiej Jana Pawła II *Familiaris consortio*.
3. Kania W. ks. – Problematyka moralna w pamiętnikach bezrobotnych Wielkopolan w latach 1919-1939.
4. Konkol M. ks. – Problematyka moralna w pamiętnikach chłopów w krytycznych sytuacjach wojennych w latach 1939-1945.
5. Kucharski J. – Małżeńska komunია osób w katechezie Jana Pawła II.
6. Mazur J. ks. – Strajk w kontekście chrześcijańskiej etyki pracy.
7. Strzeszewski T. ks. – Problem religijno-moralnego wychowania młodzieży w miesięczniku „Pro Christo – Wiara i Czyn” (1925-1939).
8. Vetter M. ks. – Problematyka moralna we wspomnieniach Polaków udzielających pomocy Żydom w latach 1939-1945.
9. Załęcki Z. ks. – Koncepcja heroizmu według ks. Konstantego Michalskiego.

Pod kierunkiem ks. prof. S. Rosika:

1. Bieniek B. ks. – Obrona wolności religijno-moralnej w nauczaniu Jana Pawła II.
2. Bryk A. ks. – Formowanie serca–sumienia małżonków w świetle audiencji generalnych Jana Pawła II.
3. Dąbek D. ks. – *Satyagraha* Gandhiego w relacji do idei wyzwolenia ostatnich dokumentów Kościoła.
4. Gwiazdowski R. ks. – Cierpienie a chrześcijański sens życia w świetle ostatnich dokumentów Kościoła.
5. Kilanowski A. ks. – Moralno-religijne implikacje aktu wiary w świetle posoborowej literatury teologicznej.
6. Kwiatkowska U. s. – Ślubowanie rad ewangelicznych jako przejaw miłości nadprzyrodzonej w świetle ostatnich dokumentów Kościoła.
7. Paszkowski D. ks. – Znaczenie pojednania z Bogiem w świetle posoborowej literatury teologicznej.
8. Rogalska S. E. – Modlitwa jako czynnik transcendujący i personalizujący chrześcijańskie życie człowieka w świetle literatury teologiczno-moralnej.
9. Rój J. – Rola wartości moralnych w kształtowaniu kultury chrześcijańskiej.
10. Sykulski J. ks. – Integrująca rola dziecka we wspólnocie małżeńskiej w świetle ostatnich dokumentów Kościoła.

III. Z życia Sekcji

Dnia 12 I 1988 r. Sekcja Teologii Moralnej zorganizowała sympozjum ku uczczeniu ks. prof. Stanisława Witka, w pierwszą rocznicę Jego śmierci. Sympozjum zostało poprzedzone złożeniem wianki kwiatów na grobie Zmarłego w Mielcu. Podczas sympozjum, w którym wzięli udział pracownicy Sekcji, Wydziału Teologicznego, studenci, przyjaciele i krewni Zmarłego, wygłoszono referaty obrazujące całokształt osobowości, dorobku naukowego i osiągnięć

dydaktycznych ks. S. Witka. Materiały z tego sympozjum zawiera niniejszy zeszyt „Roczników Teologiczno-Kanonicznych”

Pismem z dnia 22 II 1988 r. Minister Edukacji Narodowej zatwierdził wniosek Senatu KUL o nadaniu tytułu profesora nadzwyczajnego ks. doc. Sewerynowi Rosikowi, powołując go zarazem na stanowisko profesora przy Katedrze Teologii Moralnej Ogólnej Wydziału Teologicznego KUL.

Od 15 II do 15 VII 1988 r. ks. doc. F. Greniuk przebywał w Mediolanie w charakterze stypendysty Uniwersytetu Katolickiego del Sacro Cuore, kontynuując swe badania w zakresie historii teologii moralnej.

Ksiądz dr J. Nagórny wygłosił 7 VI 1988 r. referat pt. *Spuścizna moralno-prawna Bliskiego Wschodu a moralność Starego Testamentu* podczas ogólnopolskiego spotkania teologów moralistów, obradujących w Laskowicach Pomorskich.

W omawianym roku akad. 1987/88 Rada Wydziału na wniosek Sekcji Teologii Moralnej uchwaliła dwa awanse młodszych pracowników naukowych: ks. dr I. Mroczkowski awansował na stanowisko adiunkta przy Katedrze Teologii Moralnej Szczegółowej, a ks. dr J. Wróbel na stanowisko starszego asystenta przy Katedrze Historii Teologii Moralnej. Powołano także ks. mgr. Bernarda Jurczyka na stanowisko asystenta stażysty przy Katedrze Teologii Moralnej Ogólnej, z początkiem roku akad. 1988/89.

Ksiądz doc. F. Greniuk, ks. dr J. Nagórny i ks. dr J. Wróbel SCJ uczestniczyli w dniach 2-5 IX 1988 r. w „Süd-Ost-Europäische Kongress”, obradującym w siedzibie Hochschule Heiligenkreuz k. Wiednia, zorganizowanym z inicjatywy ks. prof. dr. A. Launa z Wiednia.

Pracownicy Sekcji przygotowali kolejny zeszyt teologicznomoralny „Roczników Teologiczno-Kanonicznych” na rok 1988 oraz przyjęli do skatalogowania księgozbiór i archiwalia ks. prof. S. Witka.

Na kolejną trzyletnią kadencję kierownikiem Sekcji Teologii Moralnej został wybrany ks. doc. F. Greniuk.